

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ „SFERA” - EDIȚIA a XIII-a

BĂILEȘTI, 12 MARTIE 2016

CLASA a IX-a

Partea I (50 puncte)

Pentru întrebările 1-5 scrieți pe lucrare litera corespunzătoare răspunsului corect

1) Fie $A = \{ \sqrt[3]{1}, \sqrt[3]{2}, \sqrt[3]{3}, \dots, \sqrt[3]{2016} \}$. Cardinalul multimii $A \cap \mathbb{Q}$ are valoarea :

- a) 8 b) 10 c) 12 d) 14

2) Fie a, b, c trei numere reale strict pozitive astfel încât $a \cdot b \cdot c = 1$ și expresia

$E = (a^2 + 1) \cdot (b^2 + 1) \cdot (c^2 + 1)$. Cea mai mare valoare a expresiei $\frac{1}{E}$ este :

- a) 1 b) $\frac{1}{3}$ c) $\frac{1}{4}$ d) $\frac{1}{8}$

3) Fie ABCD un patrulater convex, E și F mijloacele diagonalelor [AC] și [BD], O mijlocului [EF] iar M un punct oarecare situat în planul patrulaterului. Dacă $\overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{MC} + \overrightarrow{MD} = k \cdot \overrightarrow{MO}$, atunci k este egal cu :

- a) 4 b) 3 c) 2 d) 1

4) Fie $a, b \in \mathbb{R}$ astfel încât $[a, 3] - (b, 4] = [0, 2]$. Atunci $a + b$ are valoarea :

- a) 1 b) 2 c) 3 d) 2016

5) Fie $a > 0$. Se știe ecuația $\frac{x^2+1}{x} + \frac{x^4+1}{x^2} + \frac{x^6+1}{x^3} + \dots + \frac{x^{4032}+1}{x^{2016}} = a$ are o singură soluție pozitivă.

Numărul a este :

- a) 2015 b) 2016 c) 4030 d) 4032

Partea a II-a (40 puncte)

Pentru problemele 1 și 2 notează pe lucrare rezolvările complete

Problema 1 (20 puncte)

Fie $n, k \in \mathbb{N}^*$ iar n_1, n_2, \dots, n_k toate numerele naturale strict mai mici ca n și prime cu n . Demonstrați ca are loc inegalitatea : $n_1^2 + n_2^2 + n_3^2 + \dots + n_k^2 \geq k \cdot \frac{n^2}{4}$

prof. Ionuț Ivănescu, Revista "Sfera Matematicii" nr. 13

Problema 2 (20 puncte)

Se consideră numerele reale nenule x_1, x_2, \dots, x_n . Să se demonstreze că există un număr irațional a astfel încât numerele $a \cdot x_1, a \cdot x_2, \dots, a \cdot x_n$ să fie toate iraționale.

Gazeta Matematica nr. 7 / 1979

Probleme selectate și propuse de prof. Ionuț Ivănescu, Craiova

Timp de lucru: 2 ore și 30 minute. Din oficiu: 10 puncte

BAREM DE EVALUARE –CLASA a IX-a

Partea I : 1) c 2) d 3) a 4) b 5) d

Partea II-a:

1) Avem urmatoarea egalitate: $\{ n_1, n_2, \dots, n_k \} = \{ n - n_1, n - n_2, \dots, n - n_k \}$ 4 p

Deci $n_1 + n_2 + \dots + n_k = n - n_1 + n - n_2 + \dots + n - n_k \Rightarrow n_1 + n_2 + \dots + n_k = \frac{k \cdot n}{2}$ 2 p

Presupunem ca $n_1 < n_2 < \dots < n_k \Rightarrow n - n_1 > n - n_2 > \dots > n - n_k$ 2 p

Conform inegalitatii lui Cebasev avem:

$$\frac{n_1 + n_2 + \dots + n_k}{k} \cdot \frac{n - n_1 + n - n_2 + \dots + n - n_k}{k} \geq \frac{n_1(n - n_1) + n_2(n - n_2) + \dots + n_k(n - n_k)}{k} \dots 4p$$

$$\frac{nk}{2} \cdot \frac{nk}{k} \geq \frac{n \cdot (n_1 + n_2 + \dots + n_k) - (n_1^2 + n_2^2 + \dots + n_k^2)}{k} \dots 2p$$

$$\frac{n^2}{4} \geq \frac{n \cdot \frac{nk}{2} - (n_1^2 + n_2^2 + \dots + n_k^2)}{k} \dots 2p$$

$$\frac{k \cdot n^2}{4} \geq \frac{k \cdot n^2}{2} - (n_1^2 + n_2^2 + \dots + n_k^2) \dots 2p$$

$$n_1^2 + n_2^2 + \dots + n_k^2 \geq \frac{k \cdot n^2}{4} \dots 2p$$

2) Fie $(p_i)_{i \geq 1}$ sirul numerelor prime si $\alpha_i = \sqrt{p_i} \Rightarrow \alpha_i \in \mathbb{R} - \mathbb{Q}$ 2p

Formam urmatorul table infinit :2p

$$\alpha_1 \cdot X_1, \alpha_1 \cdot X_2, \dots, \alpha_1 \cdot X_{n-1}, \alpha_1 \cdot X_n$$

$$\alpha_2 \cdot X_1, \alpha_2 \cdot X_2, \dots, \alpha_2 \cdot X_{n-1}, \alpha_2 \cdot X_n$$

$$\dots \dots \dots \alpha_m \cdot X_1, \alpha_m \cdot X_2, \dots, \alpha_m \cdot X_{n-1}, \alpha_m \cdot X_n \dots 2p$$

Presupunem prin absurd ca nu ar fi adevarata concluzia problemei.

Aceasta inseamna ca pe fiecare linie exista cel putin un numar rational2p

Avand o infinitate de linii si doar n coloane, deducem ca va exista cel putin

coloana care sa contina doua numere rationale. Fie aceasta coloana q 2p

Cele doua numere rationale vor fi $\alpha_i \cdot x_q$ si $\alpha_j \cdot x_q$ 1p

$$\frac{\alpha_i \cdot x_q}{\alpha_j \cdot x_q} = \frac{\alpha_i}{\alpha_j} = \frac{\sqrt{p_i}}{\sqrt{p_j}} \dots 2p$$

Cum $\frac{\alpha_i \cdot x_q}{\alpha_j \cdot x_q} \in \mathbb{Q} \Rightarrow \frac{\sqrt{p_i}}{\sqrt{p_j}} \in \mathbb{Q} \Rightarrow \frac{\sqrt{p_i}}{\sqrt{p_j}} = \frac{r}{s}$, cu $s, r \in \mathbb{N}$, $s \neq 0$ si $(r,s) = 1$ 2p

$$p_i \cdot s^2 = p_j \cdot r^2 \Rightarrow p_i \mid r \text{ si } p_j \mid s \Rightarrow r = a \cdot p_i \text{ si } s = b \cdot p_j, \text{ cu } a, b \in \mathbb{N} \dots 2p$$

$$\text{Deci } p_i \cdot b^2 \cdot p_j^2 = p_j \cdot a^2 \cdot p_i^2 \Rightarrow p_j \mid a \Rightarrow p_j \mid r \dots 2p$$

Asadar $p_j \mid r$ si $p_j \mid s$ - contradictie cu $(r,s) = 1$ 1p